

Budapest

József-körut 29. sz.

A KITARTÁS

KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYEZŐ EGYESÜLET HETILAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben és vidéken postaküldéssel12 korona.
Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a *Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál* 2000 koronára vannak biztosítva.

A »Kitartás« című jótékonyági egyesület alapszabályait a nagymagyar királyi Belügyminiszterium 48.314.900. szám alatt jóváhagyta.

Az egyesület igazgatósága:

Elnök: *benedekfalvi Dr. Luby Gyula* m. á. v. titkár és ügyész.Igazgatók: *Kubik Béla* orsz. képviselő, *Dr. Békéssy Ferencz* m. á. v. ügyész.*Ilkey László* székesfővárosi hiv. főnök, *Dr. Bankos Károly* m. á. v. f.,*Nagy Józsa* m. á. v. titkár, *Horváth István* mozdonyfőszereelő.

Az egyesület tagjait illető kedvezmények.

A tagsági jogosultság első évében:

a) Baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 korona baleseti segélyben.
b) Baleset folytán beállott teljes vagy részleges munkaképtelenség esetén a tag 2000 korona arányában egy meghatározott százalék szerinti összeggel kárpótolatik.

A második évben:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első évben.
b) Ha a tag elhal, az általa a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 500 korona halálzási segély fizetettik.
c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona halálzási segély fizetettik.
d) Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona beteg-segélyre tarthat igényt.

A harmadik évben:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első és második évben.
b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 1000 korona halálzási segély adatik.
c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona fizetettik.
d) Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona beteg-segélyre tarthat igényt.

A negyedik évtől kezdve:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első, második és harmadik évben.
b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezménye-

zettnek 2000 korona halálzási segély fizetettik ki.

c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 500 korona fizetettik.

d) Ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint, 6 héten át, 10 korona beteg-segélyre tarthat igényt.

Ezek képezik a biztosítottaknak **A)** csoportját, míg azok, akik a **B)** csoportba óhajtanak belépni, az itt felsorolt pénzbeli kedvezményeknek csupán felét kapják.

Ezen kedvezmények ellenértéke fejében az utóbbi csoportba belépők az első évben havi két korona, a második évtől kezdve havi 2 korona 50 fillér tagsági díjat, az **A)** csoportba belépők pedig az első évben szintén havi 2 korona, a második és a következő években havi 5 korona tagsági díjat fizetnek.

Ezen kedvezményekben a tagok mindaddig részesülnek, amíg az egyesület tagjai maradnak; a balesetbiztosítás azonban a 60 éves életkor betöltése után megszűnik.

Azok, kik az egyesületbe való belépéskor már 45-ik életévüket elérték, a fent felsorolt kedvezményeknek csak felét kapják.

Aki 55-ik életévét elérte, az egyesületbe fel nem vétetik.

Mindezekon felül úgy az **A)**, mint a **B)** csoportba tartozó tagoknak a következő kedvezményekre van igényük:

Peres és perenkívüli ügyekben csupán a készkiadások felszámítása mellett ügyvédi képviselőben részesülnek.

A »Kitartás« című hetenkint megjelenő lapot díjtalanul kapják.

Az egyesület minden egyes tagja 60 éves koráig állandóan biztosítva van baleset ellen.

Minden baleset, megtörténte után legkésőbb 24 óra alatt, okvetlenül bejelentendő.

EGYESÜLETI ÜGYEK.

Választmányi értekeztet. Egyesületünk választmánya folyó hó 13-án este az egyesület hivatalos helyiségeiben értekeztetést tartott. Titkár közölvén a közgyűlésre vonatkozólag tett eddigi és még teendő intézkedéseket, ezek jóváhagyólag tudomásul vétettek. Tudomásul vétették az egyesület vagyoni állapotáról és gyarapodásáról bemutatott évi jelentés, mely a közgyűlés elé fog terjesztetni és a mely az, alábbiakban látható. Végül elfogadtattak az igazgatóságának a közgyűlés napirendjére kitzűzött egyéb pontjai. (Lásd a lapunk 19. számában erre vonatkozólag foglaltakat.)

Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzleti év eredményeiről.

Tisztelt Közgyűlés!

Egyesületünk célja, alapszabályaink 1. §-a értelmében: jótékonyág gyakorlása, valamint a tagok kölcsönös támogatása és segítése.

Alábbiakban van szerencsénk számszerű adatokkal kimutatni, hogy a lefolyt üzleti esztendőben az egyesület mennyiben és milyen eredménnyel felelt meg az ő feladatának.

Aki ezeket az összegeket figyelemmel nézi végig, nem tagadhatja meg az egyesülettől az elismerés adóját, kivált ha tekintetbe veszi, hogy mindez egy kezdő szövetkezetnek első lépése ezen a téren.

Egyesületünk, mint ez a tagok legnagyobb része előtt tudva van, ugyanis csak most egy esztendeje, 1900. év május 1-én érte el azt a kort, hogy legelső tagjai az egy évi tagsággal járó első esztendei igényjogosultságba léptek. A tulajdonképeni egyesületi működés tehát csak ettől az időponttól vehető számitásba. Volt pedig abban az időben egyesületünknek 413 olyan tagja, akik ezt az első esztendei jogosultságot már megszerezték. Ez a szám a következő hónapokban folyton emelkedett, mignem az első egyesületi év utolsó hónapjában, tehát a folyó évi április hónapban már 1636 lett. Hogy milyen mértékben történt ez a növekedés, mutatja a következő kimutatás:

1900.				befizetésük	
május	hóban volt	413 tag		1072-90	kor.
június	> szaporodás	266 tag	679	>	1709-10
július	>	137	816	>	2188-20
augusztus	>	72	888	>	2397-90
szeptemb.	>	68	956	>	2222-90
október	>	138	1094	>	2713-40
november	>	92	1186	>	2845-10
december	>	117	1303	>	3035-80
1901.					
január	>	118	1421	>	3721-20
február	>	82	1503	>	3665—
márczius	>	91	1594	>	3781-50
április	>	42	1636	>	3703-20
Összesen				33056-20	kor.

Ebből a kimutatásból látható az is, hogy miként alakultak bevételeink a tagsági díjakból.

A befolyt összes tagsági díjaknak miként való felhasználása és hova fordítása iránt pedig az alább következő mérleg nyújt közelebbi felvilágosítást.

Ezen mérlegből kitűnik, hogy az egyesület kifizetett: *halálbiztosítási segélyekre* 8000 koronát, *betegsegélyekre* 3395 kor. 10 fillért, *hivatalnokai fizetésére* (pénztárnok, ellenőr, könyvelő) valamint az egyesületi szolgál-

javaldalmazására 5877 koronát, *postai költségekre* 808 korona 84 fillért, *nyomdai költségekre* (az első készletek beszerzése, a melyek már most hosszabb időre elegendők) 1943 korona 85 fillért, egyéb aprólékos kiadásokra 256 korona 59 fillért. Ezen kifizetett tételekkel szemben áll az évközben *már is megtakarított* s a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-egyesületnél gyűmölcsözőleg elhelyezett 12.075 korona és 71 fillér, valamint a *kézi pénztárban* 1901. április 30-án készletben volt 1647 korona 90 fillér, vagyis összesen 13.723 korona 61 fillér.

Ami nincs ugyan benne a mérlegben, de ami nem csekély mértékben járult hozzá a sors csapásai által nehezen sujtott tagok vagy azok hozzátartozói nyomorának és szenvedéseinek enyhítéséhez, az az egyesület lapjával kapcsolatos *balesetbiztosítás* volt. Ezen a réven ugyanis nem kevesebb, mint 10.666 korona 66 fillérnyi segélyt szereztünk meg már is tagjaink javára.

Nem szerepel és nem is szerepelhet a mérlegben azon körülmény sem, hogy az egyesületi tagok az elmúlt év folyamán nem kevesebb, mint 917 esetben vették igénybe az egyesület által nyújtott *jogsegélyt*. Hogy ez számokban, pénzértékben kifejezve mit jelent, azt a t. közgyűlés megítélésére bizzuk.

Tisztelt Közgyűlés! Mindezek olyan adatok, a melyek nemcsak azt bizonyítják, hogy ez a kezdet nehézségeivel is küzdő egyesület hiven eleget tett a maga kötelezettségeinek, hanem azt is mutatják, hogy az egyesület bizvást és bátran nézhet szembe a jövőnek. Annál inkább is állíthatjuk ezt, mert egyesületünknek a már említett 1636 igényjogosult tagon kívül közel 700 újabb tagja van és mert a tagok szaporodása az utolsó hónapok bizonyosága szerint minden hónapban 50—60-at tesz ki. Ezt a számot nem szabad kicsinyelnünk, ha figyelembe vesszük, hogy a tagok tulnyomó többsége szegény emberekből áll és hogy a kereseti, meg javaldalmazási viszonyok talán soha sem voltak hazánkban olyan mostohák, mint most.

Az egyesület vezetősége nem mulasztott el egyetlen alkalmat, a mikor arról volt szó, hogy a tagok száma gyarapíttassék. Főként helyesnek és célszerűnek látta, ha olyan uton és módon ismereti az egyesületet, annak működését a világ előtt, a mely mód mindenkoron a legmegbízhatóbb: a tagok révén és az egyesületi közlöny segélyével.

A tagok egy része tényleg kiváló sikerrel és eredménnyel működött ezen a téren. Köszönet nekik ezért a buzgóságért. Nem kevésbé volt azonban eredménnyel teljes azon intézkedésünk, hogy lapunkat — csakis a balesetbiztosítással egybekötve — azok részére is megszerezhetővé tettük, akik egy vagy más okból nem kívántak magába az egyesületbe belépni. Az ilyen előfizetésnek azután sok esetben meglett, és reméljük, ezentul még fokozottabb mértékben meglesz az az eredménye, hogy az előfizető, hétről hétre látván a lapból az egyesület komoly és áldásos működését, utóvégre is csak kedvet kap a belépésre. Lapunk szellemi értékének növelésére is kiváló gondot fordítunk, hogy ugy a tagok igényeit kielégíthessük, mint az előfizetők számát gyarapítsuk.

Ez évi január hónap első napjaiban a Budapest székesfővárosi VIII. kerületi előjáróság, a maga törvényszabta kötelességehez hiven, vizsgálatot tartott az egyesület helyiségeiben, hogy annak működését minden tekintetben szigorú birálat alá vegye. A vizsgálat eredménye az volt, hogy a fővárosi kiküldött szakemberek a tapasztalt rend és tisztességes működés felett legteljesebb elismerésüknek adtak kifejezést.

A felügyelő-bizottság tagjai, kötelességük szerint, a lefolyt üzleti évben gyakran tartottak váratlan pénztár-rovancsolást, de minden egyes alkalommal csak a legnagyobb pontosságot, a legszebb kezelést állapíthatták meg.

Tisztelt Közgyűlés! Hogy ez az első számadási esztendő ilyen igazán szép eredménnyel végződött, az csakis az egyesület vezetőségének hű, odaadó és fáradhatatlan munkássága mellett volt lehetséges. Ezen vezetőség élén is elsősorban dr. Luby Gyula úrnak, egyesületünk elnökének kiváló érdeme ez, aki sem testi, sem lelki fáradsággal nem törődve, igen tetemes anyagi áldozatok árán igyekezett az egyesületnek s a tagoknak ügyeit minden telhető módon előmozdítani. Az igazgatóság tehát köszönettel adózik az egyesület tisztviselői karának, de különösen köszönettel adózik az érdemes vezetőnek. Azon reménységben, hogy ezen elismerése élénk visszhangra fog találni a közgyűlés t. résztvevői előtt is, kívánja, hogy az elkövetkezendő esztendő fokozott mértékben valósítsa meg mindannyiunknak legbensőbb óhaját: az egyesület felvirágozását!

Budapesten, 1901. május havában.

A »Kitartás«-egyesület igazgatósága.

A felügyelő-bizottság jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Alulírott felügyelő-bizottság alapszabályszerű kötelességehez hiven, a »Kitartás«-egyesületnek ügyés pénztárkezelését az 1900—1901. egyesületi évről minden részletében a legbehatóbban ellenőrizte s az igazsághoz hiven kinyilatkoztathatja, hogy az ügykezelés ellen soha észrevétel nem merült fel s kifogásolni valót nem talált.

A mindig váratlanul s több ízben tartott pénztár-rovancsolásaink alkalmával a nyilvántartási könyvek tételei a főkönyvvel, pénztári naplóval és okmányokkal egyezőknek találtattak s a pénzkészlet mindig a legnagyobb rendben találtatott.

Az előterjesztett vagyonmérleg és zárszámadás a könyvek végeredményeivel megegyezik; a kimutatott vagyon s a számlában kitüntetett bevétel a tényeknek megfelel.

Mindezeket tekintetbe véve, kérjük, hogy ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni méltóztassék.

Budapest, 1901. május hó 12-én.

A felügyelő-bizottság:

Putnoky István, Gombás Károly, Horváth Antal.

Tartozik		Tagsági díj-számla		Követel			
1901. április	30	Költség-számlának	256 59	1901. április	30	Pénztár-számlától	33056 20
»	»	Hivatalnok fizetés-számlának.	5877 —	»	»	Halálzási alap-számlától....	800 —
»	»	Posta-számlának	808 84	»	»	Kamat-számlától	148 79
»	»	Nyomda-számlának.....	1943 85				
»	»	Segélyezési alap-számlának .	25118 71				
			34004 99				34004 99

Tartozik		Segélyezési alap-számla		Követel			
1901. április	30	Halálzási alap-számlának...	8000	1901. április	30	Tagsági díj-számlától.....	25118 71
»	»	Betegsegély-számlának.....	3395 10				
»	»	Mérleg-számlának	13723 61				
			25118 71				25118 71

Tartozik		Mérleg-számla		Követel			
1901. április	30	Pénztár-számlának	1647 90	1901. április	30	Segélyezési alap-számlától ...	13723 61
»	»	Pesti Hazai Takarékpénztárnak	12075 71				
			13723 61				13723 61

Segélyezések kimutatása.

Halálzási segélyek.

Lapunk 19. számában kimutatott segélyösszeg 8000 korona.

Balesetsegélyek.

Lapunk 19. számában kimutatott segélyösszeg 10.666 korona 66 fillér

Betegsegélyek.

Lapunk 19. számában kimutatott segélyösszeg 3455 korona.

Ujabb segélyek:

2693. Pál Imre, máv. lakatos, Budapest, északi főműhely	20 korona
2240. Kaszap István, máv. mozdonyfűtő, Budapest	10 „
3670 Kremberger János, festő, Csorna	20 „
2188. Hauzner György, máv. fűtő, Budapest, ny. p.	20 „

Az első esztendő.

(T. A.) Végre tehát előttünk fekszik.

Amire annyi érdeklődéssel, annyi kíváncsisággal lestünk és vártunk már hetek, már hónapok óta, az első üzleti év eredménye, itt van előttünk, beszédes számokban kifejezve.

Az első érzés, a mit ezen számoknak a csoportosítása majd minden olvasóban kelteni fog, a csalódás érzete lesz. Az egyik kellemesen fog csalódni, mert azt hitte, hogy az egyesületek körében divatos mai áramlatnak megfelelően, mi is szegények vagyunk, mint a templom egerei. A másik csalódni fog, mert hiszen az egyesületnek sok ugynevezett jóakarójától már régen, nap-nap mellett hallja ő azt, hogy hamarosan be fogjuk csukni a boltot. Végül a harmadik boszankodva látja, hogy az ő szent meggyőződése ellenére ezek nemcsak minden elvállalt kötelezettségüknek hiven eleget tettek, hanem amellet még szépen meg is tollasodtak.

Nekünk minden ilyen csalódás csak jól fog esni. Az is, a melyik kellemesen hatott az olvasóra, az is, a melyik kellemetlenül hatott reá. Mert amaz jó barátunk, a kinek mi még sok ilyen csalódást kívánunk, ezek pedig ellenségeink, a kiknek — még több ilyen csalódást kívánunk.

Lesznek a csalódottak között azonban olyanok is, a kik sokkal vérmesebb reményekkel — bár teljesen jóhiszeműen — néztek eléje ennek a leszámolásnak. A kik kevesellik majd a 413-as tagszámot, de kevesellik még az 1636-ot, sőt a 2300-at is. Mert hiszen ők azt látják a kötvényeiken, meg egyebütt, hogy már a 4000-en is túl vagyunk. Hogyan egyeztethető ez össze a kimutatással?

Sietünk megnyugtani az illetőket. Az a 4000-es szám a törzskönyvi tagsági szám. Ez a törzskönyv pedig folytatólagosan vezetetik már az egyesület megalakulása óta és abban minden ujonnan belépő tag új számot kap. Kilépett, elhalt tagok után üresen maradó számokat pedig már a kezelési rend kedvéért sem lehet a sokkal később belépett új tagokra ruházni.

Ez a számbeli eltérés magyarázata. De ez a nagy eltérés mutatja azt is, hogy milyen igen-igen nehéz viszonyokon kellett az egyesületnek már a kezdet kezdetén átvergődnie. Hiszen még meg sem született volt, és már is agyarkodtak reá, már is voltak ellenségei. És a mikor működését megkezdette, ez az egyesület sem kerülhette el a maga sorsát. Ennek is át kellett mindazokon a megpróbáltatásokon mennie, a melyeket az emberek hiúsága, anyagi haszonlesése, kapzsisága, irigysége vagy megbizhatatlansága szokott minden törekvő működés gáncsául kieszelni és különösen a kezdők, a tapasztalatlanok lábai alá kolonczul odavetni. Nincsen oka az egyesület vezetőségének szépíteni a multakat, takargatni azokat a csalódásokat, azokat a támadásokat, a melyeken keresztül ment, vagy a melyeknek az egyesület vezetői annyiszor ki voltak téve. És a melyek okozták, hogy annyi elkönyvelt tag lett annak idején ismét hűtelen az egyesülethez.

Ellenkezőleg, büszkén hivatkozhatik azokra a nehéz időkre, a megpróbáltatások ama súlyos napjaira. Büszkén azért, mert a maga igazát minden egyes esetben kivívta és mert a becsület, tiszta kezelést tartva mindig és mindenkivel szemben legelső kötelességének, ezzel a maga példás működésével nemcsak átsegítette ezt a kezdő szövetséget a legnagyobb veszélyeken, de a semmiből — váratlanul gyors virulásra is juttatta azt csakhamar. Reméljük, hogy fogja is juttatni mentül nagyobb mértékben.

Ezért pedig az egyesület vezetősége igazán hálát érdemel. Háláját azoknak, akik megbizván benne, rendithetetlenül kitarítottak mellette mindenkoron. De háláját érdemli azoknak is, a kiket ezzel a maga szilárd kitarásával a szenvedésektől, a nyomortól mentett meg, a kiknek könyveit száritotta fel és a kiket a legnagyobb odaadással pártolt és gyámolított a sors nehéz csapásai közepette.

Amde a siker érdeme nem csupán az egyesület vezetőségéé. Épp olyan nagy — ha ugyan nem nagyobb — része van abban maguknak a tagoknak. Mert hiszen ő tőlük jött

az, ami az egyesület megalakítását, fenntartását, felvirágoztatását lehetővé tette: a bizaalom és a pénz. Lássák ezuttal mindannyian, hogy jó helyre tették, hű kezekre bízták úgy az egyiket, mint a másikat. Legyen jutalmuk azon tudat, hogy minden fillér, amit erre a célra áldoznak, busásan meg fogja hozni a maga kamatait éppen akkor, amikor legnagyobb létszen azokra a szükség.

Ilyen kezdet után pedig tartsa már most mindenki a maga legfőbb kötelességének, vezetőség és tagok egyaránt, hogy az egyesület további felvirágoztatása érdekében minden tőlük telhetőt elkövessenek. Minden egyes, az egyesületnek megnyert új tag nemcsak a maga és a családja jövőjét biztosítja, de a közös vagyont, tehát abban a maga részét is, gyarapítja. Ezt tartsák szem előtt a régi tagok és új tagok megnyeréséről a maguk érdekében is gondoskodjanak.

Elbizakodni, elernyedni ebben a munkában nem szabad többé egy perczre sem. Mert még sok dolog vár az egyesületre. Óhajok, kívánságok megvalósítása, melyeket csak a tapasztalás fog a helyes mederbe terelhetni. Szegények, elhagyottak, szerencsétlenek gyámolítása, amit csak megfeszített munka árán érhetünk el hozzánk méltó eszközökkel.

A boldogulás, a jövő csak a kitartó munkában van s a munka: a »Kitartás« *jövője!*

A villamosság befolyása a növények életére.

A villamosságot, különösen törvényeit és gyakorlati alkalmazhatóságának megmérhetetlen titkait e század elején még vajmi kevésbé ismertük. Ma már a tudomány megtanulta ismerni e hatalmas erőt, melynek semmi sem tud ellenállani. A távirást, a villámhárítót, az aranyozás és ezüstözés művészetében elért eredményeket s számtalan más gyakorlati találmányt nem is számítva, a villamosság erejének köszönhetjük, hogy ma már képesek vagyunk föloldani számtalan oly testeket, melyek úgy a melegségnek, mint a legerősebb vegybontó szereknek szilárdul ellenállottak; állandóan nagy hasznát veszik orvosaink a legnehezebb betegségek gyógykezelésénél; mint hajtó erőt a gőz helyett vasutakon, gyárakban végtelenül nagy haszonnal alkalmazzák; megkísérlették alkalmazni a fűtés terén is és sikerrel használjuk világító anyagul, úgy hogy ma már még a legkisebb városok világításánál is villamos lámpák vannak használatban.

Ha akadna vállalkozó, aki a Kárpát-hegyek vizeséseit, különösen a tarpataki vizesést, illetőleg annak óriási hajtó erejét, villamosság fejlesztésére kihasználná, akkor alig egy évtized múlva Magyarország összes vasutait, gépeit villamosság hozná mozgásba, s eljutna a villamvilágítás a legutolsó szénégető kunyhóba is.

Ezuttal azonban más irányban akarunk a villamossággal foglalkozni.

Mindnyájan tudjuk, hogy a természeti tünemények legnagyobb részénél a villamfolyam hatása működik, melyet mindenütt föltalálunk, úgy az állati vagy növényi részek föloszlásánál, mint az égésnél, a víz párolgásánál, a vas rozsdásodásánál stb. Maga a légkör, akár tiszta, akár felhős állapotban legyen is, mindig tele van villamossággal, ha nem is mindig egyenlő mennyiségben.

Sokszor halljuk a panaszt, hogy mily nyomasztó a levegő. Ez is csak a villamfolyam láthatatlan erejének befolyása, mert izgalomban tartja idegeinket.

Minél feljebb hatolunk a föld légkörében, annál nagyobb mértékben van az telítve villamossággal, mely azonban nem létezik zárt helyiségben, fák s általában minden fedél alatt.

E természeti tüneményt már rég ismerték a tudósok s mégis a fáknek káros befolyását a lombjaik alatt tenyésző növényekre a legutóbbi időkig kizárólag a világosság hiányának tulajdonították.

Grandeau M. francia erdészeti akadémiai tanár számtalan kísérletet tett e téren, s elvitázhatalanul kimutatta, hogy a növények villamosság nélkül nem képesek átsajátítani (assimilálni) a légkörbeli szénsavat. A növények ugyanis nemcsak gyökereik által, de főleg leveleik által táplálkoznak. A levélsejtek útján magukba szívják a szénsavat és azt fölbontják, szükséges részeit átsajátítják, ugyszólván föleméztik, a fölösleges anyagokat pedig kilehelik.

E táplálkozási működésre egyedül csak a villamosság ereje képesíti a növényeket.

A jeles tanár következő kísérleteket tett ez irányban. Egy egészen nyílt téren vasrostélyból való kalitkát vagy ketreczet állított föl, úgy hogy a rostélyok között a napsugár kényelmesen behatolhatott a földre, melyet jó minőségű maggal bevetett. Ugyanazon minőségű magból — közvetlen a ketrecz mellett — szintén bevetett egy hasonló nagyságu területet. A ketrecz alatti vetés valamivel később kelt ki s míg a szabadon álló vetés gyorsan fejlődött, az alatt az előbbi mintegy megállapodottnak látszott és silány maradt.

A kísérlet egész tartama alatt a növények egyformán öntöztettek, egyformán érte őket a szabad levegő, a meleg, sőt a világosság is, mely — mint fentebb említettük — a rostélyon keresztül minden akadály nélkül behatolhatott a növényekhez. Mi gátolhatta tehát a ketrecz alatti növényeket fejlődésükben? Semmi egyéb, mint a villamosság hiánya.

Az erdőben a fák ugyanazon behatással vannak az alattuk tengődő növényekre, mint a fentebb leirt ketrecz a veteményre.

E nevezetes fölfedezés előtt a fák káros behatását a növényzetre az előbb említett okon kívül annak is tulajdonították, hogy az eső nem közvetlenül hull a növényekre.

Grandeau új elmélete fényesen megczáfolta e föltevéseket; az előbbinek alaptalanságát különben már Siemens is kimutatta mintegy 15 év előtt tett kísérleteivel. Ugyanis az éjjel villamvilágításnak kitett növények sokkal gyorsabban fejlődtek, mint azok, melyek csupán a naptól nyerték a világosságot. Sőt kísérletei szerint kitünően fejlődtek azon növények is, melyek a nap világosságát egyáltalán nélkülözték s csakis villamvilágításnak voltak ki-

téve. Kétségtelen tehát ebből, hogy a növények fő éltető eleme a villamosság.

Grandeau azt is kiszámította, hogy a villamosság a szénsav átszajátítása vagy fölemésztésének elősegítése által évenként számszerűleg mennyivel hat az erdő növekedésére.

Szerinte egy hold erdő évenként 5000 kilóval növekszik, mely súly felében a fából, másik felében pedig a levelek és gyümölcsökben áll.

Ez 5000 kilónak fele részét vízrészek s másik fele részét szén képezi, vagyis a villamosság minden hektár erdőben évenként 2500 kiló szenet köt meg. Ha a földgömb felületén elterülő erdőségek roppant mennyiségét figyelembe vesszük, s ha meggondoljuk, hogy mily óriási erdőségek vannak eltemetve kőszén alakjában a föld gyomrában, akkor lehet csak némi fogalmunk róla, hogy mily mérhetetlen az a titokzatos erő, mely ily mennyiségű fát előállítani képes volt.

Grandeau elmélete messzeható fölfedezésekre fog vezethetni s talán segítségül lesz annak földelritésében, hogy mily befolyással van a villamfolyam a légenyirtalmu elemeknek a növények által való felemésztésére.

Dr. Luby Gyula.

Egy igazi munkásbarát.

Él Pozsonyban egy uriember, *Schulpe* György nevezetű. A foglalkozására nézve gyáros, a gondolkozására nézve igazi nemes ember. Olyan, aki a mai számító, önző világban — sajnos — ritkaságszámba megyen. Minden gondolata, minden tette csak arra irányul, hogy a munkás-ember, a szegény ember sorsán hol, mivel lendítsen. Nemcsak szavakkal hirdeti a maga jótékonyági tanait, de tetteivel is bizonyítja a maga igaz szívét, mert ami jót és nemeset a saját munkásai érdekében a saját erejéből megtehetett, azt mind megtette.

Mi nem ismerjük azt az urat. Mi csak az ő működéséről hallunk itt-amott egyet-mást. De amit eddig róla olvastunk és hallottunk, az lekötötte a figyelmünket és tiszteletet gerjesztett irányában. Megértettük őt, mert a mi egyesületünknek tagjai is javarészből munkás-emberek, szegény emberek, akiknek sorsa bennünket kiválóan érdekel, akikért sokkal többet szeretnénk tenni, mint amennyi jelenleg módunkban áll. És mert megértettük, jól esik figyelemmel kísérnünk az ő szakavatott működését a munkások helyzetének javítása érdekében.

A legujabb, amit felőle olvasunk, az, hogy több munkás-törvényjavaslatot dolgozott ki és ezeket beterjesztette a m. kir. kereskedelmi miniszteriumhoz. Ezek egyike, amely a munkásügyi hivatalról szól, következőképen hangzik:

1. §. A kereskedelemügyi miniszterium kebelében egy külön szakosztály létesítendő a munkás- és munkaügyek intézésére vonatkozólag.

2. §. Ezen hivatal hatáskörébe tartozik gyűjteni mindazon adatokat, kimutatásokat, statisztikai anyagot, jelentéseket, javaslatokat, előterjesztéseket stb., melyek az ipari, kereskedelmi és agrár-munkásokra vonatkoznak arra nézve, hogy mennyi ipari, kereskedelmi munkás, segéd és napszámos van az országban, mennyi az iparvállalat és minden egyéb vállalat, mely munkásokat foglalkoztat, milyen a munkabére az állandóan vagy ideiglenesen alkalmazott munkaerőknek, mennyi az átlagos munkabér, mennyi annak maximuma és mennyi a mini-

muma, milyen a munkaidő, a munkások átlagos életkora az egyes iparágaknál, a munkások egészségi viszonya, a munkások betegségei, továbbá evidenciában kell tartani a hivatalnak a balesetekre vonatkozó statisztikát, a nő- és gyermekmunkásokra vonatkozó minden társadalmi, politikai tényezőt, ezeknek munkadíját, foglalkoztatását illető minden fontosabb mozzanatot, az egészségtelen iparágaknál való alkalmazását női és fiatal munkásoknak, a munkakereslet és munkakinálat adatait, a foglalkozás nélküli munkások számát, a munkások lakások, munkás-menházak, dolgozóházak és egészségtelen iparágak ügyét, a balesetek elhárítására irányuló óvintézkedések és reformok ügyét, a gyermekbetegségek, a tuberkulózis, a munkaközvetítés, a munkás-biztosítás, a betegsegélyző-pénztárak, a munkások szellemi és erkölcsi műveltsége emelését célzó intézmények, az iszákosság és alkoholizmus leküzdésének, a népkönyvtárak, a munkás-telepítések stb. ügyét és kérdéseit.

3. §. A különféle esetleges sztrájkokról, a munkát-adók és munkások között előforduló esetleges egyenetlenségekről jelentés teendő a munkát-adók részéről a hivatalnak. A munkásoknak jogukban áll esetleges panaszaiikkal ezen hivatalhoz fordulniok.

4. §. Minden munkát-adó tartozik a munkások részére életbe léptetett jótékonyági intézményekről pontos és kimerítő jelentést tenni a hivatalnak.

5. §. Minden részvénytársaság, vállalkozó, község, magánzó, ki munkásokra vonatkozó bárminemű intézményt alkot, tartozik erről a hivatalnak jelentést tenni.

6. §. A keresetnélküli munkások szintén a hivatalhoz fordulhatnak, mely az összes többi miniszteriumokkal, a közvetítő hivatalokkal s az összes községekkel és városokkal folytonos érintkezésben lévén, esetleg segíthet bajukon.

7. §. A kivándorlási statisztikát, az elszegényedés, az élelmi szerek árának, a munkás-hitel-fogyasztási, előleg- és takarékos-egyesületek stb. ügyét is nyilván kell tartania e hivatalnak.

8. §. Ezen hivatalnak kell összeállítani, kidolgozni, illetve ajánlatba hozni az állami költségvetésnek előirányzatát nagyobb mérvű közmunkákra nézve, a vasuti és egyéb közlekedési munkák, folyamszabályozások, közutak, állami és iparvállalatok stb. létesítését illetőleg, hogy a munkavevők folytonos alkalmazásban részesüljenek. Itt tekintettel kell lennie azon vidékekre, hol nagyobb a szegénység és több a foglalkozás nélküli munkás.

9. §. Közvetítene ezen hivatal munkát is, még pedig a nagyiparos hozzáfordulhat rendelésekkel, melyeket kisiparosoknál akar eszközölni, oly czikkekre, tárgyakra és eszközökre, melyeket a nagyiparos a kisiparostól szándékozik beszerezni.

10. §. E hivatal privátszemélyek vagy társulatok, egyesületekből is szerezhet információkat.

11. §. Levelezése portómentes.

12. §. Figyelemmel kell kísérnie a munkások biológiai, egészségügyi, műveltségi és erkölcsi viszonyait, az idegen, illetve külföldről bejött munkások statisztikáját, az állami, a fogházi munkásokra vonatkozó mindennemű kérdést, a munkabért, férfiak, nők, gyermekmunkásoknál az akkord-, darabmunkára vonatkozó viszonyokat, a napszámos-kérdést, a nyereségben való részesülés ügyét, a sztrájkokat, azok okait, tartamát, kimenetelét, az ipariskolákat, a munkanélküliség, munkaképtelenség, munkaszö-

vetkezetek, fogyasztási és hitelszövetkezetek, biztosító-intézetek, betegsegélyző-pénztárak, munkáskongresszusok, a munkás és munka-hygenia, a tuberkulózis és scrophulózis, az egészségtelen iparágak, a munkások életkora, a munkás-jótekonyság intézmények, a munkaadóknak a jótekonyság terén kifejtett működése, a munkások jutalmazása s kitüntetése, a munkavezetők és felügyelők, a kisipar, a munkaközvetítés, a munkásokat illető fürdő-intézmények, ezeknek létesítése, a munkás-kisdedovók és szakiskolák, a munkás-könyvtárak és kaszinók, a munkások részére rendezett és rendezendő előadások, felolvasások, kurzusok stb. ügyét.

E hivatal főfeladata és célja az legyen, hogy a munkások lehetőleg folyton alkalmaztassanak és ekkép megélhetésük biztosítva legyen. E hivatalnak ennél fogva a munkaszabályozás, a munkások kellő foglalkoztatása és a munkanélküliség meggyógyításáról szakadatlan gondoskodnia kell.

E hivatal kötelessége az előirányzatot minden egyes miniszteriumra nézve elkészíteni az oly közmunkákat illetőleg, melyek azon célból végzendők és foganatosítandók, hogy a munkások ne maradjanak — különösen a szegényebb vidékeken — munka és kereset nélkül.

13. §. Ezen hivatal feladata az összes, a munkakérdésre vonatkozó törvények figyelemmel kísérése, fejlesztése, új törvényjavaslatok előkészítése és alkotása, a külföldi idevágó törvényhozás tanulmányozása és a hivatalnak bárki által beadott törvényjavaslatok átvizsgálása.

14. §. E hivatal folytonos érintkezésben álljon az összes külföldi hasonló jellegű és célú hivatalokkal.

15. §. E hivatalnak figyelemmel kell kísérnie minden a munkások jólétének előmozdítására irányuló intézményt, mely hazánkban már létesítettet.

16. §. Figyelemmel kell kísérni és alapos tanulmányozás tárgyává kell tenni az ipar-hygienát és az erre vonatkozó reformokat.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A kecskeméti vasúti árvaház céljaira ujabban a következő adományokat vettük:

Bagaméry László máv rakt. T.-Szt.-Márton ...	4.—
Komáromy János » fűtő Kassa	2.—
A lapunk 19. számában kimutatott összeg ...	69.80
Eddigi gyűjtésünk	75.80

Az árvaház javára június 2-án megtartandó rákosi ünnep kapcsán arról értesülünk, hogy Gombás Károly, Garai Gyula és Zwack József rendező-bizottsági tagok a napokban lent jártak Kecskeméten a végből, hogy az ünnepélyre személyesen meghívják az eszme megteremtőjét, Kubányi József pályafelvigyázót s annak lelkes támogatóit, Kada Elek polgármestert, valamint Polonyi Manó állomási főnököt.

A mulatságon előadandó szindarab próbáinak megtartására a közreműködőknek vasárnapi napokon átengedjük a saját hivatali helyiségeinket.

Közljük egyébként, hogy a Magyar Vasúti és Hajózási Klub választmánya a Dr. Luby Gyula, Temesváry Alajos és Huber Ferencz klubtagok által ezen árvaház létesítése érdekében beadott emlékiratunk tárgyalását a f. hó 18-iki választmányi ülés

napirendjére tűzte ki. A tárgyalás eredményéről csak jövő számunkban hozhatunk hírt.

A fonográf első eszméje. Valóban semmi sincs új a nap alatt. Alig lát valamely találmány napvilágot, nincs rá eset, hogy azonnal többen ne jelentkeznének levitatni a feltalálótól az elsőbbséget. A legnagyobb résznek már sokkal korábban megfogamzott agyában az eszme, néhányan pedig már kísérletet is tettek megtestesítésére.

Edison fonográfjáról tudjuk, hogy őt csak a véletlen vezette egyéb kísérletei közben e nevezetes találmányra, de annak előtte soha sem álmodott egy ilyen szerkezet előállításának lehetőségéről.

Legkülönösebb azonban, hogy senki sem igényelte magának a találmány elsőbbségét, bár évtizedekkel előbb már számos hangiró-készülék látott napvilágot; igaz ugyan, hogy ezek semmiben sem hasonlítottak a fonográfhoz.

És mégis, ki hinné, hogy a fonográf *eszméje* a szó legteljesebb értelmében már több mint kétszáz év előtt megszületett?

Pedig úgy van!

Wilkins János püspök, a híres angol természettudós *Magie Mathématique* című művében, mely Londonban, 1648-ban jelent meg, következőket írja: »Walchius lehetőnek tartja az élőszó és hangok tökéletes konzerválását s azt állítja, hogy ha belekiáltunk egy csőbe vagy szekrénybe, az általunk mondott szavak a cső vagy szekrény felnyitása után ugyanazon sorrendben fognak kihangzani, mint amelyben azokat belekiáltottuk; valóban, mondják, hogy némely fagyos vidékeken az emberek által kiejtett szavak azonnal megfagynak, annyira, hogy csakis a legközelebbi nyáron lesznek hallhatókká.«

»Azt hiszem azonban — folytatja a tudós főpap — hogy e sejtelem czáfolatra sem érdemes.«

Láthatjuk, hogy a chesteri püspök mily éles gúnnyal támadja meg az együgyű Walchius nevezetű önhittségét, kigúnyolja őt, mint hivatalos tudós, mint a tudományos akadémia tagja.

De az együgyű sejtelem mégis teljesült.

Ugyanez a Walehius annyira meg volt győződve a légutazás lehetőségéről, hogy szokása volt mondani, mikép eljön az idő, midőn az emberek szárnyaik nélkül a házból sem lépnek ki, s oly nélkülözhetetlenek lesznek e repülő szerszámok, mint mai napság a csizma.

A repülést ugyan még mai napság sem találta fel teljes tökéletességgel az ember, de e helyett minden nehézség nélkül szekrénybe tereli az élőszót és más hangokat, hogy később »ugyanazon sorrendben kibocsássa azokat, mint amilyenben bepakolta«, s a megfagyott hangokra vonatkozó hasonlat, melyet a satyrikus angol főpap Rabelais-tól kölcsönzött, ma már nem egyéb, mint goromba élcelődés.

De azért mégis kétségbevonhatatlanul Edison marad a fonográf feltalálója; s nem is az ő dicsőségének elvitatása végett hoztuk napvilágra e mélyen elfeledett, de különös véletlen által érdekessé vált sorokat.

Dr. Luby Gyula.

Különös. — Téged rendszeren a ligetbe látlak és mindig olyan padon, ahol kisasszony is ül.

— Csakugyan furesa, hogy alig ülök egy padra, hát már akkor ott ül valami szép fruska.

SZÉPIRODALMI RÉSZ.

A malom ostroma.

— Zola E. után francziából fordította *Luby Gyula.* —

(Folytatás.)

Merlier apót a Domokos börtönében vitette. Az öreg dohányt kért és pipára gyujtott. Közömbös arcán nyoma sem látszott a megindulásnak. De midőn egyedül maradt, két nagy könyesepp gördült végig arcán. Szegény, kedves gyermeke mennyit szenvedett!

Francziska az udvarban maradt. A porosz katonák nevetgéltek körülötte. Némelyek megszólították, tréfáltak vele, de ő nem értette nyelvöket. Atyja után nézett s kezét lassu mozdulattal homlokához emelte, mintha a széthasadástól akarta volna megóvni.

A tiszt megfordult és ismétlé:

— Két órája van. Igyekeztek jól fölhasználni idejét.

— Két órája van! E szavak zúgtak szakadatlanul fejében. Azután gépiesen kiment az udvarból. Hová menjen? Mit tegyen? Nem is igyekezett valami irányt venni, mert érezte, hogy amugy is hasztalan erőlködnék. Mégis szerette volna látni Domokost. Együtt tanácskozva, talán módot lelhetek volna a menekülésre. Zavart gondolataival a Mosel partján haladt, s azután a zsilip fölött áthaladt a folyón, ott, hol nagy kövek állottak ki a vízből. Lépteit az első fűzfához vezették. A mint lehajolt, nagy vértócsát vett észre s elhalványult. — Csakugyan itt állott. Azután követte Domokos lépteit a fűben, de csakhamar elvesztette a nyomot. Egy másik réten újból reá akadt s követte az erdőig, hol ismét minden jel elenyészett. Francziska behatolt az erdőbe. A magányban megkönnyebbült. Egy pillanatra leült. De eszébe jutott, hogy az óra telik, s ismét talpra állott. Mennyi ideje már, hogy elhagyta a malmot? Öt perc? egy fél óra? . . . Fogalma sem volt az időről. Domokos talán egy sűrűbe bujt, melyet ő is jól ismert, s hol egy délután mogyorót szedtek együtt. Oda ment, átkutatta. Csupán egy rigó repült el, szomorú dalát füttyülve. Ekkor azt hitte, hogy egy sziklabarlangba menekült, hol néha lesbe szokott állani; de a barlang üres volt. De hát miért is keresse? Hiszen ugy sem találja meg. Pedig perczről-perczre jobban óhajtott felfedezni s gyorsította lépteit. Hirtelen arra is gondolt, hogy valamelyik fára mászhatott. Újból neki indult tehát, s föl-föl nézve, minden huszadik lépésnél nevet kiabálta. A kakukkok feleltek szavára; a lombok között bujdosó fuvalom zajára azt hitte: Domokos kúszik le a fáról. Sőt egyszer látni is vélte őt; megállott, szíve elszorult, s szeretett volna elszaladni. Mit fog neki mondani? Hát azért jött ide, hogy magával vigye s agyonlővesse? Oh nem, ezekről nem fog neki beszélni. Kiáltani fog neki, hogy meneküljön, hogy ne maradjon e vidéken. Azután atyjára gondolt, s éles fájdalom marczangolta szívé. Lerogyott a fűre és sirva többször ismételte:

— Istenem! Istenem! mit vétettem ellened!?

Örütség volt ide jönnie. Mintha félelem szállta volna meg, szaladásnak indult s igyekezett kijutni az erdőből. Háromszor eltévedt, s már azt hitte, hogy többé meg nem találja a malmot, midőn végre

kibukkant egy rétre, épen Rocreuse-zel szemben. A falut megpillantva, azonnal megállott. Hát egyedül térjen vissza?

A falu felé fordulva, maga elé bámult, midőn egy hang halkán nevének szólítá:

— Francziska! Francziska!

Megpillantotta Domokost, a mint egy árokból fölemelte fejét. Igazságos Isten! hát megtalálta őt! Hát halálát óhajtotta az ég? Egy kiáltást elfojtva, az árokba csuszott.

— Kerestél? — kérde őt.

— Igen, — mondá zavart hangon.

— Oh! hát mi történt?

Lesütötte szemeit s valamit hebegett.

— Semmi, de nyugtalan voltam, s látni akartalak.

Domokos megnyugodva, megmagyarázta neki, hogy nem akart eltávozni. Félte őket. E gaz poroszok képesek reá, hogy a nők és aggastyánokon boszulják meg magokat. Végre hát minden jól megy, s nevetve hozzá tette:

— Nyolez nap múlva megtartjuk a lakodalmat, ennyi az egész

De Francziska földült arcát látva, elkomolyodott.

— De mi bajod van? Te valamit titkolsz előttem.

— Nem, esküszöm. Szaladva jöttem.

Domokos megcsókolta s azt mondá, hogy nem tanácsos tovább beszélgetniök, s megindult, hogy visszatérjen az erdőbe. Francziska visszatartotta. Reszketett.

— Mégis jobban tennéd, ha itt maradnál. Senki sem keres, nincs mitől tartanod.

— Francziska, te valamit titkolsz előttem, — mondá.

A leány újból esküözött, hogy nem rejteget semmit. De mégis szeretné, ha közelében maradna. Még sok más is hebegett. Domokos előtt ez oly különösnek tetszett, hogy most már ő is vonakodott eltávozni. Különben meg volt győződve, hogy a francziák visszatérnek. Sauval felől már egyes csapatokat vettek észre.

— Oh! csak siessenek, legyenek itt mentől előbb! — mondá Francziska izgatottan.

Rocreuse tornyában e pillanatban tizenegyet ütött az óra. Az ütések tisztán áthangzottak. Francziska megrémülve fölugrott; két órája, hogy elhagyta a malmot.

— Nézd csak, — mondá hirtelen — ha szükségünk lenne rád, szobámba megyek és zsebkendőmmel intek neked.

És szaladva elindult, mialatt Domokos fölötte nyugtalanul az árokpartra feküdt, hogy figyelemmel kísérje a malmot.

A faluba érve, Francziska egy öreg koldussal falálkozott, ki az egész környéket ismerte. Köszöntötte és sietve tovább haladt; megpillantotta atyját a poroszok között s keresztet hányva magára, szaladásnak indult.

— A két óra elmúlt — mondá a tiszt a belépő Francziskának.

Merlier apó a lóczán ült a kút mellett. Most is pipázott. A fiatal leány újra könyörgött, sirt, leterdelt. Időt akart nyerni. A francziák visszatérésének reménye újra föléledt benne s könyörgései köz-

ben hallani vélte a hadsereg ütenyszerű lépteit. Oh! ha megjelenének, ha mindnyájokat fölszabadítanák!

— Még egy órát, uram, csak még egy órát... Ezt csak megadhatja!

De a tiszt hajthatatlan maradt. Sőt megparancsolta két katonájának, hogy Francziskát vigyék el, hogy nyugodtan kivégezhessék az öreget. Ekkor borzasztó küzdelem támadt Francziska szívében. Nem hagyhatta így meggyilkoltatni apját. Nem, nem, inkább együtt hal meg Domokossal; és szobája felé rohant, midőn Domokos maga belépett az udvarra.

A tiszt és a katonák győzelemkiáltásban törtek ki. De ő, mintha mást nem is látott volna, nyugodtan, de kissé szigorú arczkifejezéssel, Francziskához közeledett:

— Nem jól cselekedtél — mondá. Miért nem hoztál vissza? Hát az öreg koldustól kellett mindezt megtudnom? Végre is még nem késő, itt vagyok!...

(Folytatjuk.)

A gyónás.

Reggeli fél három óra lehetett, mikor a füstös kávéházból a »Boulevard des Capucines«-re kiléptünk. Csak ketten voltunk, Antoine Darty, a selyemgyáros és én.

— Mit csinálunk ma este?

— Hogy ön mit csinál, nem tudom, — felelte Darty közönyös hangon. — Én rögtön agyonlövöm magam.

Egetverő lelki nyugalommal vett elő egy revolvert a kabátja zsebéből és megtöltötte.

— De legyen nyugodt — folytatta. — Nem kell, hogy akaratlan tanuja legyen ennek a kinos jelenetnek. Menjen nyugodtan haza és ha az esti lapokban öngyilkosságom hírét olvassa, legyen meggyőződve, hogy a legjobbat tettem, a mit csak helyzetemben tehettem.

— Ugyan, ugyan Darty ur. Kegyed fiatal, egészséges, egy virágzó gyár főnöke.

— És mégis szerencsétlen vagyok. Aki úgy szeretett, mint én, s akit a sors úgy bolonddá tartott, az előtt elviselhetetlen teherre lesz az élet.

Darty karomba öltötte a karját és így szólt:

— Jöjjön, mindent elbeszélék önnek, legalább egy emberre rábizom magam testestül-lelkestül, mielőtt vale-t mondok ez árnyékvilágnak.

Czipelt magával utcáról-utczára, a Madelaine-templomtól a köztársaság szobraig és ismét vissza a boulevardra. Nem mertem elhagyni, féltem, hogy mihelyt magára marad, agyonlövi magát. Beszéde, arcza lemondó kétségbeesést árultak el. Ki hitte volna ezt Antoine Dartyról, a vidám cimboráról, a legyőzhetetlen ivóról, pikáns anekdoták ügyes előadójáról?

— Amilyenek ön és asztaltársaságunk többi tagjai ismernek, az csak maszkom. Épp két hónapja, hogy a Café de la Paix-be járok. Már akkor eltökéltem, hogy mindennek véget vetek. Felkerestem az asztalunkat, de csak azért, hogy kissé elbódítsam fájdalmamat. Szerettem határt nem ismerő, nagy szerelemmel. De olyan banális az ilyet elbeszélni. Nem vagyok költő és sohasem faragtam verseket. De most maguktól jönnek az olyan furcsa, ünnepies kifejezések, mert belül ordít a szenvedély. Voltaképp nem vagyok szentimentális, de most! Szüleim előbb a lyoni gimnáziumba küldtek, aztán a tengerészeti kadétiskolába. Bejártam Amerikát, Afrikát, Ázsiát, küzdöttem Ton-Kingban. A tengerészszolgálat eltom-

pitja az érző idegeket. Két éve meghalt a nagybátyám és rám hagyta a passy-i selyemgyárat. Ez két év előtt történt. Az estéket jó barátok körében, vagy mulatóhelyen töltöttem. Egy ilyen átlumpolt éjszakán ismertem meg Germaint. Barátnőmnek egyik barát-nője volt. És mert a barátaink barátai a mi barátaink is, Germaine csakhamar enyém lett. Őszintén és önzetlenül szeretett.

— Az ártatlan!

— Ne gunyolja, igenis ártatlan volt, a rossz környezet mellett is. De csakhamar elvittem onnan magamhoz, haza Passyba.

— Házasságra nem gondolt?

— Ő ellenezte. A házasság, ugymond, roppant unalmas és elveszi a szerelem minden báját. Pedig oly szép volt minden, de oly szép, hogy nem is tarthatott soká. Mikor májusban a dieppei evezős-versenyekről hazatértem, Germaine nem volt otthon.

— Madame ebéd előtt elutazott és levelet hagyott hátra — jelentette a szobaleány.

A levélben csak annyi állt, hogy Germaine egy beteg barátnőjéhez utazott. Nyugtalanul vártam hazatértét, előbb magamban, aztán hangosan szidtam össze barátnőit. Éjszaka lett, jött a reggel, a nap már fényesen ragyogott. Kétségbeestem. Germainet hiába vártam. Fiakert rendeltem, elhajtattam minden ismerőséhez, senki sem látta. Titkos borzalommal léptem a Morgueba, de hála Isten, ott sem láttam Germainet. Egy hét telt el iszonyú lelki kinok között. De csak ezután következett a legrettenetesebb. Egy délután névtelen levelet kapok, a melyen igen nőies vonású betűkkel adták tudtomra, hogy Germaine egy öreg skót gróffal megszökött. Ebben az aljas rágalomban nem hittem, nem hiszek. Semmi kétség, Kornélia, a volt szeretőm, valami csapdába csalta Germainet. Persze nem voltak bizonyítékaim. Amit én május óta szenvedtem, az kimondhatatlan. Szellemi és testi erőim kimerültek, nem bírom tovább. A keserv rágódik szívemen és könnyeimet iszsza.

Darty sirni kezdett, mint egy gyermek. Vigasztaltam, ahogy lehetett, elkísértem a kapujáig és szavát vettem, hogy nem tesz kárt magában. Rábeszélésem hatott, mert másnap este megjelent az asztalnál. Megszámlálhatatlan pohár cognacot ivott, beszédes lett és engem ültetett maga mellé.

— Gyónni akarok önnek. Igéretem mellett is ma reggel öngyilkos akartam lenni. Ahogy öntől elváltam, egyik fürdőbe mentem a Rue Viktoire-on. Ott akartam véghez vinni. A pénztár mögött egy álmos, halovány leány ült. Mig a szolgál a fürdőt készítette, beszélgetni kezdtem a leánynyal. Furcsa érzés fogott el annál a gondolatnál, hogy ez az utolsó emberi lény, akivel néhány szót váltok. Tudakozódtam körülményeiről. Este tizkor zárnak, reggel ötkor nyitják ki a fürdőt és minthogy Neuillyben lakik, egy óra kell, mig az utat megteszi és így nem is alhatik eleget. Csekély fizetéséből alig-alig bírja eltartani magát és édes anyját. »El kell viselni sorsomat, ahogy az Isten rám méri«. Így fejezte be szavait. Olyan lelki állapotban, a minőben én voltam, minden szónak sokszorosan hatványozott hatása van. Lám, ez a gyöngé kis leány állja a sorsát és én meghátráljak? A szolgál jelentette, hogy a fürdő kész és én revolver nélkül mentem bele.

— És még mondja valaki, hogy a hydrotherapia nem a legjobb gyógymód. . . .

Nyáron Bretagneba mentem fürdőzni.

Szeptember elején aranysegélyü eljegyzési

kártyát kapok, hozzá Darty barátom egy fürdőátvételi és magyarázó levelet mellékel.

»A mult héten jegyet váltottam Marianneval, azzal a fiatal fürdőkassziros-kisasszonnyal, aki a nyáron oly fontos szerepet játszott életemre és halálomra. Megvettem a fürdőt és hogy elvettem Mariannét, megtakarítom a könyvvivő fizetését. Fürdönk az első és a legolcsóbb Párisban. Közelebb szerelmi betegek részére külön osztályt rendezek be. Ilyen hangulatfürdők árát csekélybe szabom és a hideg tust nem számítom bele az árba«.

ANEKDOTÁK.

Megtudta. Jancsi megakartta fejni az ökröt, de az hasba rugta, hogy elterült a földön. Amikor felszedték, megkérdezték tőle:

— Hát nem tudod, hogy az ökröt nem lehet fejni?

— Dehogyan nem tudom!

— Minek akartad hát megfejni?

— Akkor még nem tudtam, hogy nem lehet.

Ripacséknál. A jeles színigazgató a függőnyt előadás közben lebocsáttatja, azután a közönség elé lép és kijelenti:

— Épen most két páholyülést váltottak. Engedelmet kérünk, hogy az előadást előről kezdjük.

Olvasóink figyelmébe ajánljuk a következő könyveket:

1.

Vasuti élet.

— Irta: **Temesváry Alajos.** —

Ebben a művében szerző keresetlen egyszerűséggel, de megrázó színekben festi a vasuti életnek fáradalmait, kinlódását, nehézségeit, de különösen ezernyi veszélyeit, s a történetek, melyeket itt elmond, igazán meghatározó részleteket tárnak fel az olvasó előtt ebből a ritka nehéz életből. A könyv annál értékesebb, mert szerző a benne szereplő embereket mind ismerte, a velük történt borzalmas eseményeket részben közvetlenül is megfigyelte. Aki elolvasta ezeket a történeteket, az más szemmel fogja nézni a vasuti embert és más véleményrel lesz annak szolgálata felől. A könyvet tagjaink le szállított árban, 60 krajczár beküldése mellett rendelhetik meg kiadóhivatalunkban.

2.

Bumli.

— Irta: **Temesváry Alajos.** —

Lapunk szerkesztőjének ezen újabb könyvről elég annyit mondanunk, hogy aki a vasuti életnek derűs oldalait, kacagató fonákságait is meg akarja ismerni, az olvassa el a Bumlit. Nem fogja sajnálni sem a fáradságot, sem a pénzt, amit reá fordított. Csak arra a néhány vig dologra kell utalnunk, ami lapunkban a szerző tollából eddig megjelent és mindenki tisztában lesz azzal, hogy jó könyvet kap pénzeért. Ára egy korona, mely lapunk kiadóhivatalához küldendő be.

Aki egyszerre rendel meg mind a két könyvet, azokat összesen két koronáért kapja.

E két könyvnek nem volna szabad hiányoznia egy vasutas házában sem.

3.

Csitt-csatt.

— Irta: **Csitt.** Fordította: **Csatt.** —

Igen mulattató, pikáns novellafüzér. De csak felnőttek számára íródott. Bolti ára 3 korona, a »Kitartás« tagjai ellenben 2 korona beküldése ellenében rendelhetik meg kiadóhivatalunknál.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Sárkány, Arad. A teljes lajstrom összeállítása sok munkát igényelt. Amint látja, pótoljuk.

2839. sz. tag. Fenti üzenet önnek is szól.

Budapesti tag neje. Nagysád egy igen fogas kérdés elé állit bennünket. Tudnunk kellene ugyanis, hogy az a 25 frt hogyan viszonylik a férje keresetéhez. Mert ha ez neki az egész keresete, akkor ugyan nehezen hozhat haza többet. De ha például 40—50 forintot keres és ebből fordítja azt a csekély összeget a családja eltartására, akkor az egy ugynevezett öreg hiba. Akkor jó lélekkel mondhatjuk, hogy a tisztelt férje ura nem viselkedik úgy a családjával szemben, mint ahogyan azt egy komoly, szerető családapától elvárni lehetne. Aki házasságra lépett, az azért tette ezt, hogy családot alapítson. Az egy kötelező, szent fogadalmat tett az Isten színe előtt, hogy ennek a családnak eltartásáról gondoskodik, minden eszközzel, a melyet Isten tudnia adott. És nem tudunk nagyobb bünt, mintha valaki éppen azok ellen vét, akiket a Gondviselés örök törvényei az ő védőszárnyai alá helyeztek. Nem az az igazi erény, olyat tenni, a mit mások parancsolnak reánk; hanem az, ha olyanok elkövetésére igyekszünk, a mikre saját lelkiismeretünk, saját szívünk ösztönöz. Akiben nincsen meg ez az érzés, annak a fejével mi hiába beszélünk. Az önök családi életének viszonyait nem ismerjük, határozott választ vagy utbaigazítást tehát nem adhatunk. Hanem azt az egyet merjük ajánlani, hogy próbálja meg nagysád szerető szóval, igaz bensőséggel férjének a család iránt való vonzalmát és szeretetét visszahódítani. Ha ezt türelemmel, kitartással teszi, hiszszük, hogy lesz eredménye.

»Jó barát« jelige alatt levél ment még a mult héten.

Lapunk barátja. Ezt a nézetet bizony nem osztjuk. Tudja, hogy nézne ki a dolog? Majd egy példával illusztráljuk. Egyik laptársunk a minapában a lap élén jó kövér betűkkel, a következő bocsánatkéréssel állott olvasói elé: *Lapunk mai száma nyomdai akadályok miatt nem jelenhetett meg. Kérjük olvasóink elnézését.* Forgattuk a lapot előre-hátra és jól megnéztük azt, ami van, de maga mondja, hogy nincs, mert nem jelenhetett meg!

Hű olvasó. Nem, a szerkesztő sem a lapnak, sem az egyesületnek anyagi, pénzübeli dolgaival nem foglalkozik. Erre nincsen ideje. Ő csak a lap szellemi részét látja el. Azért a lap anyagi részére vonatkozó minden dolog, szintugy az egyesületi életre vonatkozó, a »Kitartás« igazgatóságához, a lap szellemi részére vonatkozó pedig a szerkesztőséghez küldendő be.

Sz. L. K. Szíves ajánlatát köszönjük. Csak jók legyenek azok a cikkek és komolyak, hozzuk őket. Mert sok ember azt hiszi ám, hogy a mit egyszer ő megirt, annak okvetlenül jónak kell lennie — mindenki előtt. Ha azután más emberek más véleményen találnak lenni a cikkek jósága felől — megaprehendál. Akinek van ahhoz való bátorsága, hogy a maga szellemi szüleményével a világ elé hozakodik, annak legyen meg az a bátorsága is, hogy ennek a kritikáját meghallgassa.

A másik kérdésre nézve mi azt az elvet valljuk, hogy egy lapra sokkal fontosabb, miszerint jó írói legyenek, semmint hogy azt egy bizottság szerkesztsze, a melyik sokat ülészek, de sohasem ír semmit. Ebből a lap meg nem él.

Faragó Vendel Pál. Hogy ön nem tud sem kicsiny, sem nagy idillt írni a busa-szöketőről, mert azt sem tudja, hogy mi az a busa-szökető? Meg nem tud elégiát írni a gór-ugrányról, mert azt sem tudja, hogy mi az a gór-ugrány? Hát ez baj. lapunknak mérsékelten tisztelt barátja; ez nagy baj. Mert mi bizony azt hittük, hogy valamelyiket hozhatjuk is már ebben a lapszámában, (De nem ám a busa-szöketőt, vagy gór-ugrányt!) No dehát megsugjuk önnek, hogy micsodák ezek a csodák. Hát a busa-szökető, az a — czethal; a górugrány meg, az a — kenguru. És most vegye tollát, hazánk nagyreményű vershóhérja, és írjon egy kis idillt a busa-szöketőről, meg egy elégiát a gór-ugrányról. De csak kiméletesen.

Virbán János, M.-Bogát, 23 korona 80 fillért; *Kerekes András, Debreczen,* 16 korona 38 fillért; *Petykó András, Eger,* 18 korona 33 fillért; *Vécsei Frigyes, Budapest,* 6 korona 44 fillért; *Nagy Sámuel, Debreczen,* 13 korona 30 fillért; *Cseh Sándor, Uj-Péteri,* 21 korona 74 fillért; *Guttman Ignác, S.-A.-Ujhely,* 44 korona 72 fillért; *Ujváry Péter, Szegzárd,* 7 korona 10 fillért; *Buzek Géza, Budapest,* 19 korona 73 fillért; *Proksch Jakab, S.-A.-Ujhely,* 12 korona 40 fillért; *Melicher János, Zólyom,* 8 koronát; *Radó Ignác, Kis-Czell,* 36 korona 76 fillért; *Magyari Dénes, Fogarás,* 11 korona 20 fillért; *Junkert Mátyás, Török-Szt.-Miklós,* 17 koronát; *Biró Ede, Kovászna,* 8 korona 80 fillért; *Bartók Béla, Oroszka,* 24 korona 6 fillért; *Gottrich Márton, Szt.-Lőrincz,* 46 korona 76 fillért; *Nedeczky Ottó, N.-Maros,* 39 korona 58 fillért; *László Ferencz, Kolozsvár,* 5 korona 40 fillért; *Ambrus Ferencz, Piski,* 7 korona 90 fillért; *Horváth Gyula, Sárvár,* 19 korona 20 fillért; *De Rivo József, Brod,* 107 korona 57 fillért; *Dániel Sándor, Banicza,* 27 korona 20 fillért; *Pekurár Simon, Soborsin,* 20 korona 96 fillért; *Szathmáry László, Uj-Arad,* 36 korona 16 fillért; *Szrubián Ede, Temes-Kubin,* 7 korona 22 fillért; *Schiller Miksa, Breznóbánya,* 21 korona 40 fillért; *Torzás György, Temesvár,* 37 korona 18 fillért; *Takács János, Szombathely,* 20 korona 20 fillért; *Máté Kertész Mihály, Ujszékely,* 19 korona 69 fillért; *Bene János, Kassa,* 137 korona 70 fillért; *Voғыeráczky József, Budapest,* 84 korona 81 fillért; *Sándor János, Gyulafalva,* 34 korona 72 fillért; *Rudolf János, Szombathely,* 32 korona 78 fillért; *Deutsch Jakab, Zágráb,* 12 korona 80 fillért; *Papp István, S.-A.-Ujhely,* 40 koronát; *Horváth Gábor, Csalán,* 4 koronát; *Nagy Tódor, Gunja,* 6 korona 70 fillért köszönettel nyugtázzuk, megfelelően elszámoltuk. — *László János, Vajta,* december és január hónapokra; *Schmotzer József, Muzsla,* márczius óra; *Kakas Ferencz, Csepel,* márczius és április hónapokra; *Miklósi György, Balázsfalva,* április óra; *Gelányi János, Ujpest,* április és május hónapokra; *Majdán Pál, Selyp,* április és május hónapokra; *Molnár Éva, Budapest,* április és május hónapokra; *Reinhold Rezső, Budapest,* április és május hónapokra; *Ponavács Károly, Zemir,* április és május hónapokra; *Jámbor Jánosné, Balla,* április és május hónapokra; *Gulyás György, Török-Szt.-Miklós,* április és május hónapokra; *Pap Dénes, Török-Szt.-Miklós,* április és május hónapokra; *Kiss István, Polgárdi,* május és június hónapokra; *Gaal Nándor, Párkány-Nána,* május, június és július hónapokra; *Szekeres Ferencz, Felső-Tömös,* május és június hónapokra; *Daksz Antal, Ellemér,* május és június hónapokra; *Bartus Elek, T.-Vásárhely,* június óra; *Bencze Lajos, Kaposvár,* június óra; *Piha Anna, Szerencs,* június

és július hónapokra; *Komáromi János, Kassa,* április, május és június hónapokra; *Sebestyén Sándor, Budapest,* április és május hónapokra; *Takács Péter, Budapest,* márczius, április és május hónapokra; *Bedő József, Uj-Verbász,* márczius, április, május és június hónapokra; *Fábián Lajos, Budapest,* január, február, márczius, április és május hónapokra könyveltük.

Altisztek előléptetése a magyar királyi államvasutaknál. (Folyt.)

Előléptek: A III. rangfokozat 2-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 1-ső osztályába (1200 koronáról 1400 koronára): Schenk József rakt., Heckl Lajos szert. felv., Müller Adolf rakt., Kurra Amanció p.-felv., Weber Ede György kocsim., Császár János mozd.-vez., Uher János táv.-felv., Ilosvai Kálmán áll.-felv., Kertész József mozd.-vez., Hermann János áll. előlj., Meinhold Alajos ir.-alt., Kurka Béla Rezső áll. előlj., Holczbach recte Holzbach János jegy. nyomd., Kisfaludi (Kisfaludy) Sándor János ir.-alt., Nyári (Sommer) Vilmos, Tafferner Ferencz, Kállai Jenő, Egri Péter, Varga (Wrzák) Mihály, Varga Kristóf p.-felv., Madarász Lajos, Niksic György főkal., Beke Sándor áll. előlj., Abrakovic Géza p.-felv., Básthly István, Scheifler Hugo, Erdős Imre rakt., Zabrinzky János távir., Kovács Zsigmond p.-felv., Sugár Ignác, Pál Károly rakt., Ehrlich József pályafelv., Gyöngyösi (Grossmann) Samu áll.-felv., Boros Antal főkal., Skrilcz Sándor, Berényi Nagy István, Molnár Frigyes, Mayer Antal áll. előlj., Dávid Gyula rakt., Erhardt Gyula áll. előlj., Horváth Pál kocsim., Beke István szert.-felv., Szabó János rakt., Kovács István ir.-alt., Szentpéteri István gépfelv., Erdei (Erletz) Károly mozd.-vez., Mészáros Lajos p.-felv., Kiss János, Paár Ottmár József, Novák Ferencz mozd.-vez., Doria Károly, Zehetner Alajos rakt., Halas József mozd.-vez., Ruzsinszky Károly, Danesa Illés rakt., Kéri Márton, Szandalics János, Török Géza, Komaneck Antal, Fodor Károly, Szakszon József, Dózsa Zsigmond, Nagy József, Fekete (Schwarz) Simon, Tóth István, Csollák Ferencz, Sárosi (Stemer) Dávid, Marchard Ferencz, Dániel Adolf, Schmidt Ede, Gyenes Kálmán mozd.-vez., Bednár Karoly áll.-felv., Tolnay János rakt., Böhmán Gáspár mozd.-vez., Huszák Lajos főkal., Virányi (Wiesler) József p.-felv., Szarka János, Dobray Kálmán, Szita Lajos áll. előlj., Mészáros Mihály főkal., Körmendy Kálmán áll. előlj., Roboz (Rehorovits) Gyula áll. előlj., Kappenstein István rakt., Gágel Lajos áll. előlj., Barth Aladár Imre, Molnár Gyula távir., Heltai Jakab áll. előlj., Löffelmann Gyula, Nagy Sámuel, Eibenitz Simon Zsigmond ir.-alt., Ördög Sándor József áll. előlj., Bodnár István mozd.-vez., Horváth István kocsim., Kondoray György mozd.-vez., Gadó András főkal., Kocsis Vilmos, Papp István, Schreiner István rakt., Ferkó Adolf ir.-alt., Bergmann Aron ir.-alt., Klein Vilmos kocsim., Paskay János, Gál Adolf, Ur (Uhr) György ir.-alt., Mágori István, Horváth Alajos, Heirvich József p.-felv., Petri Béla, Rákotzy Antal, Szabó Gergely, Hajdu János főkal., Sebek József kocsim., Párvy István mozd.-vez., Kapy Béla, Sváby Arnold, Varga János főkal., Jakab Antal rakt., Trauer József, Dudás Lajos, Brand József főkal., Márton János, Olasz Bálint, Balázs Márton, Krantz Ödön, Szathmári Károly, Valter János, Antal Mihály p.-felv., Kovács József, Hevesi Gyula áll. előlj., Csonka József p.-felv., Jobbágy Ferencz, Zsiday István, Boros Gyula, Zavaczky József rakt., Kertész Elemér főkal., Földesi Benjámín áll. előlj., Tausig József áll.-felv., Fehér Sándor rakt., Geiger Antal áll. előlj., Görgényi György p.-felv., Putyera Lajos távir., Lévai József, Havasi Sándor, Turner Ferencz, Wallner Ferencz, Schlesinger János ir.-alt., Klujber János p.-felv., Geöcz Ede ir.-alt., Kabdebo Kálmán, orosz Bálványi Alajos rakt., Faragó Elemér, Seik Károly Ágost ir.-alt., Aradi László gépfelv., Möricz Imre mozd.-vez., Bakács Imre, Weszelovszky Vilmos, Püspöki Aurél ir.-alt., Széles Ferencz áll. előlj., Strosz alias Strausz Géza ir.-alt., Csorba Géza főkal., Horváth Lajos, Pinkay Ferencz ir.-alt., Jenrvay Miklós Jenő fővizsg. lak., Pekáry Rezső ált.-felv., Baranyai Izidor, Gyar-mathy Mihály, Pfeilmayer Simon áll. előlj., Timár István rakt.

Kinevezettek: Kocsivizsgálókká: Turcsányi Fer., Garai Lipót, Gajárszky Lajos, Machál János, Benda György, Dubovszky Ferencz vizsg. lakatosok.

Előléptek: A III-ik rangfokozat 3-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 2-ik osztályába (1040 koronáról 1200 koronára): Rengei Ottó áll. felv., Angyal (Andel) József rakt., Wanderer Ede kocsim., Strähle István mozd.-vez., Györi (Grün) Ignác rakt., Juhász Péter áll. előlj.,

Mikics József p.-felv., Bakos Tivadar táv., Rech Ferencz áll. előlj., Cserven Sámuel mozd.-vez., Sarkadi (Eckhamp) Károly p.-felv., Kappel Salamon ir.-alt., Kónya András, Lukács István, Oldal József, Marczynik Mihály, Pataki János, Jelenik Róbert, Makrai (Martinek) Nándor, Kaszány Imre kocsim., Hó Adolf ir.-alt., Barla Sándor kocsim., Stelwag Károly, Szuhay Győző, Linek Károly Antal, Ladányi Mihály, Weinberger Lajos, Rostás Sándor, Haffner Károly, Weinoffer Nándor ir.-alt., Csáder Ede táv.-felv., Kropacsek Károly ir.-alt., Darnay Ferencz táv.-felv., Hazai Vilmos, Pollák Pál, Sós Ferencz, Nagy Ignác, Kiszetényi Géza ir.-alt., Lettlinger Dezső semph.-felv., Zahorák József szert.-felv., Kelesztés Kálmán, Kis Pongrácz Géza, Bója István, Szilágyi József, Temesváry László ir.-alt., Markhardt Sándor mozd.-vez., Nagy Vincze rakt., Schwarm András mozd.-vez., Fanderlik Gusztáv, Lénárd Mátyás, Homonay Károly rakt., Németh István, Kővecs József áll. előlj., Mészáros Gyula p.-felv., Stengi Rajmond, Reményi (Ruml) Ferencz, Valent András mozd.-vez., Kondor Gyula áll. előlj., Badáczy József áll. felv., Praznovszky István áll. előlj., Magyar Mihály, Wegroszta Sándor p.-felv., Gyulai (Grilz) Ágoston, Keleti Károly mozd.-vez., Marosi Károly főkal., Winternitz Mór, Szabó Sándor, Ujhelyi István, Lehel Kálmán Lajos, Kurucz Béla, Munzath Gusztáv, Mile István rakt., Tauka László áll. előlj., Brimich Nándor főkal., Totterer Ignác, Wagner József, Görög Imre, Szabó Ferencz, Zala József rakt., Baranyai Ferencz áll. előlj., Sziklai Gyula mozd.-vez., Ramberger Imre áll. felv., Soós József, Nagy Mihály, Lagler Lukács, Csanádi (Csuhran) József mozd.-vez., Szalai János, Gerőfi (German) Gyula, rakt., Novák Gyula főkal., Schmelhaus Emil áll. felv., Bodor József, Gerő (Grünstein) Dávid mozd.-vez., Nyilas Farkas áll. előlj., Simon András, Sütő Imre főkal., Asztalos Nándor főlampakez., Jancsó Manó, Vajda Ignác rakt., Márk Lőrincz p.-felv., Bertalan (Frank) Károly áll. előlj., Haberland Ferencz p.-felv., Vosztry Gyula szert.-felv., Dangel Ödön, Miklósi (Mikolacsik) Károly, Pókorny Károly, Halla Károly, Abt Ottó, Ebenböh Antal, Réti (Roller) Károly mozd.-vezető, Sodoma György, Szilágyi László főkal., Károlyi (Klárík) Ferencz áll. felv., Zelenka Gusztáv rakt., Béki Vendel, Bernhard Antal, Szilvay István főkal., Kollin Károly mozd.-vezető, Halfinger István rakt., Rónai (Czuber) János, Malitsky József mozd.-vezetők, Williger Adolf áll. előlj., Mátrai (Martinódesz) Gábor, Voit Győző p.-felv., Nagy Sándor, Litky József rakt., Baán István József áll. előlj., Deák Ferencz p.-felv., Mandics Győző szert.-felv., Lendvai Sándor főkal., Szijártó Mihály p.-felv., Jós (Jettel) Károly, Láng István, Bodnár Gusztáv áll. előlj., Ölbei György főkal., Heckenberger Antal áll. felv., Pozs Pál főkal., Prohászka János, Hary József, Szücs Gáspár p.-felv., Horváth Géza áll. felv., Friwalszky Dezső táv., Kovács Lajos, Erdélyi Mihály p.-felv., Moldványi Ferencz áll. előlj., Skoda János, Székelyhidi Antal rakt., Szór Vilmos p.-felv., Perczel Károly rakt., Ludig József p.-felv., Irzsabek Rezső áll. felv., Benel Ottó áll. előlj., Grossmann Mór áll. felv., Halász Ferencz rakt., Voljansky Frigyes főkal., Altheim Sándor mozd.-vez., Szabó Ernő rakt., Helwig Károly p.-felv., Glatz Ede mozd.-vez., Halász Jenő áll. előlj., Friedrich Győző rakt., Doma Lajos áll. felv., Czárán Gergely, Balla Gyula áll. előlj., Bíró Árpád rakt., Fellner László áll. előlj., Prahács István főkal., Eröss Imre áll. felv., Nemes Antal, Baranyai Péter p.-felv., Theiller Ferencz alagut-felv., Váradi Pál p.-felv., Milhoffer Jenő áll. előlj., Grünstein Mór Mózes ir.-alt., Reichard Károly, Csermák Emil áll. előlj., Erdélyi Mátyás távir., Joza József p.-felv., Lettlinger Tibor áll. felv., Theuer János szert.-felv., Reymayer András p.-felv., Kronstein Bódog távir., Kovac Endre, Kres Alajos, Faragó József áll. előlj., Boronkay Gyula áll. felv., Lindenfeld József főkal., Prágai Adolf táv., Salti Imre főkal., Kövesdi Gyula, Grifaton János, Fekete Vilmos ir.-alt., Boros Mihály, Georgievits Sándor kocsim., Vizi Károly, Zelovits Sándor ir.-alt., Vrhove Flórián, Tóth Gábor kocsim., Blüh Samu ir.-alt., Völgyi István, Kovács István kocsim., Sturm Sándor ir.-alt., Erdélyi György, Kobzán Sámuel, Tóth Ignác kocsim., Puhm János, Marcinkievic János, Hackenschmidt Károly József, Hatos Sándor, Széll Imre, Jámbor Ödön, Deckner Miksa, Gubicz Pál, Vecsey István, Nyilasi Béla, Sceda Jenő, Nagy Ferencz, Vieder Béla, Penze Antal, Meiszner József, Schneider András, Kemény Zsigmond, Makrai József, Árendás Péter, Mellus Jákó Lajos, Weiglein Lajos, Tschirtz Ferencz, Hauser Ödön, Sehner Ferencz, Féri Aladár, Fesky Vilmos József, Kramarics Kálmán, Koch Kálmán, Móra József, Tánczos Mihály ir.-alt., Gaál Károly, Garbera István, Chmelik István, Nemessányi Sándor, Rozgonyi Ferencz, Méhes János András, Spaller János táv.-felv., Cseh Károly ir.-alt., Uher Ferencz gázm., Tóth András táv.-felv., Csacsány Károly táv.-felv., Kerber Lajos semaph.-felv., Stein Dezső táv.-felv., Árvai József p.-felv., Kuszenda Pál áll. felv.,

Kállai (Krucska) András, Langmár János rakt., Pintér Sándor, Zindler Ferencz áll. felv., Erdőházi (Waldhauser) József, Vinczer Mihály, Kardos (Kajbics) Károly főkal., Szombati Antal áll. felv., Semsei (Maczkó) Sándor rakt., Bogdán Károly, Pogány Frigyes áll. előlj., Graf József mozd.-vez., Vastagh Lajos, Székely Imre, Bohus Lajos, Benkő Nándor András, Mayer Gyula, Regéczy Gyula, Halmos János, Kopf Vilmos, László László, Tabacszó István, Hadnagy Gergely, Belavic Mihály, Csia Albert, Beranek János, Matics Gáspár, Bodon Lajos, Demeter József, Salamon József, Kovács István, Simovits József, Lénárt Ferencz p.-felv., Tarnay János ir.-alt., Scheftsik Antal ir.-alt., Beretka Gyula áll. előlj., Ferencz Antal áll. felv., Eckhardt Ferencz rakt., Patay Gyula áll. felv., Fekete Géza rakt., Kovács Ákos, Farkas Márton főkal., Denk Ferencz, Hauser Aron mozd.-vez., Somogyi (Skitzek) János áll. előlj., Simon Lajos rakt., Balázsházy Zsigmond áll. előlj., Kiss Zsigmond, Stajdaheer János rakt., Kisbíró Sándor, Popovics József főkal., Feilmayer Gábor áll. előlj., Devecsery Ignác rakt., Honti (Pericht) Gyula mozd.-vez., Gábris Antal Barnabás rakt., Bauer József mozd.-vezető, Burger Kálmán áll. előlj., Daczer Ferencz mozd.-vez., Kados Ferencz István áll. előlj., Benkő Lajos rakt., Kampós János főkal., Jenei (Jaczkovics) István ir.-alt., Kötzián Péter mozd.-vez., Erdős (Adamovics) Ferencz főkal., Mayerweck Lajos, Steiner József, Molnár József mozd. vezető, Hötlinger Ferencz áll. előlj., Szijj Gyula főkal., Virányi Gusztáv mozd.-vez., Bogyó Andor áll. előlj., Korondi József szert.-felv., Tarr Sándor, Várfalvi (Wallesch) Antal mozd. vez., Tóth István főkal., Kiss Ferencz, Zehetner Ferencz, Dragos József, Szigeti Vilmos mozd.-vez., Horváth Aladár áll. felv., Kosztolnik József, Hene Ferencz rakt., Mikes Miklós ir.-alt., Vasvári (Vojtik) János, K. Kis Dániel, Paár Guidó rakt., Várszegi (Veiszl) József, Nyokó József, Zsogovits Gyula, Moser Ignác főkal., Strommaier Árpád áll. előlj., Lebanovits Gusztáv rakt., Blaskó Ferencz távir., Platzner Jenő áll. előlj., Schautek Károly szert.-felv., Rónyai Dezső áll. felv., Magyar Árpád áll. előlj., Schultz Jenő ir.-alt., Katona János p.-felv., Baroti József áll. előlj., Onosai (Geric) István ült. felv., Führi Károly áll. felv., Sándor Albert p.-felv., Botha Sándor p.-felv., Sziklai (Sovák) Lajos áll. előlj., Vérffy Endre p.-felv., Ottenreitter Károly, Molnár Lajos áll. felv., Mikulich Béla távir., Szabadfy Imre p.-felv., Chlumetzky Imre, Hausinger Nándor áll. előlj., Wagner Hugó, Marosi János, Csók Károly, Csanálosy Lajos főkal., Rozgonyi (Reinhard) György mozd.-vez., Helfy Lajos Emil ir.-alt., Farkas János, Vitális Ernő mozd.-vez., Erdős Rezső Adolf főkal., Hécezi Szabó Péter, Kovács József, Mike István, Szerelmei Elek, Zala Kálmán, Asszonyi István, Halász Ignác mozd.-vez., Havasi Gyula áll. előlj., Kaczwinszky Gyula, Huszágh Miklós, Tatai (Tasik) János mozd.-vezetők, Bíró György rakt., Bagó István főkalauz. (Folytadjuk).

Felelős szerkesztő: Temesváry Alajos.

Olvasóink köréből.

Ismeretség hiányában keresek rokonom részére ezen úton egy nyugdíjkepes budapesti vasuti hivatalnokot (izr.). Hozomány 15.000 korona, butor és szép kelengye.

Szives ajánlatot lehetőleg fényképpel el látva e lap kiadóhivatalába »Budapesti« czimen kérem.

Alkalmi vétel.

Egy faragott, szekrényes szőnyeg-diván 35 frtért, egy matraczos bordeauxbőr-diván 12 frtért, egy kéttámlás ugyanolyan diván 12 frtért és 3 rétü matraczok 4 frttól feljebb azonnal eladók.

Vidéki megrendelések, javítások olcsón és pontosan eszközöltetnek. Budapest, Sajó-u. 2.

Fülöp Béla.